

Pécsi Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar

Nyelvtudományi Doktori Iskola,

Kommunikáció Doktori Program

Témavezető: Dr. Síklaki István

Iskolavezető: Prof. Dr. Horányi Özséb

DOKTORI TÉZISFÜZET

„...LEGHATALMASABB, AKI EMBERT SZÜL A VILÁGRA..”

– az orvos-beteg kommunikáció, mint speciális interperszonális kommunikációs
szituáció sokrétű vizsgálata, szüléstörténetek elemzése –
című doktori értekezéshez

FAZEKAS PIROSKA

2013. ősz

Absztrakt

(tartalomjegyzékből)

A dolgozat első része a témaválasztást indokolja, megadja a dolgozat alapvetését, hipotéziseket állít fel és általános alaptételeket fogalmaz meg a vizsgálandó tárgyhoz kapcsolódóan.

A dolgozat első részében a megszokott, elvárt és betölthető szerepekről szólnak, illetve ezek lehetséges mintázatairól.

Az orvostól és páciensétől elvárható magatartási minták valós szituációkban való alakulása és ezek vizsgálata adja az elemzések tulajdonképpeni tárgyát.

A disszertáció a szülés mint interperszonális kommunikációs szituáció sajátosságait állítja középpontba, az elemzett szövegeken keresztül és ezek több szempontú vizsgálatának tanulságairól nyújt beszámolót.

Módszertanunk alapvetése a kvantitatív, a szöveg mélyéről felszínre hozható adatok vizsgálata, elemzése.

Eredményeink bizonyítják, hogy a kimondott szó elősegítheti, vagy gátolhatja a folyamatokat, csökkentheti, vagy növelheti a páciens kiszolgáltatottság érzését, befolyásolhatja hangulatait, és attitűdjét. Az írott szövegek arról tanúskodtak, hogy ezen a területen kiemelten fontos az együttműködés és a professzionális ellátás mellett elvárható a kommunikáció magasabb szinten való művelése is.

Kulcsfogalmak: orvos-beteg kapcsolat, szülés és születés, együttműködés, verbális és non-verbális kommunikáció, pozitív szuggesztiók.

Tartalomjegyzék

Absztrakt

Tartalomjegyzék

- 1.) A diszkusszió kiindulópontjai
- 2.) A diszkusszióban alkalmazott módszerekről
- 3.) A diszkusszió alapvetéséről
- 4.) A diszkusszió céljairól
- 5.) A diszkusszió perspektívájáról
- 6.) A diszkusszió eredményeiről
- 7.) Kitekintés

Válogatott bibliográfia

A szerző fontosabb publikációi

A diszkusszió kiindulópontjai

Munkám kezdetén az orvosok és a betegek között zajló interperszonális kommunikáció buktatói foglalkoztattak.

2007. őszén ezen kérdések mentén írtam meg témafelvetőmet, eredeti terveim szerint rendelőintézetek látogatásával, orvosok és betegek meginterjúvolásával majd a szövegek tartalomelemzésével végeztem volna kutatást az irányban, melyek lehetnek a sikeres kommunikáció és a bizalom kiépítésének módjai ebben a speciális, egyenlőtlen helyzetben?

Az idők folyamán rá kellett ébredjek, hogy az eredeti terveknek megfelelően a téma nem kutatható.

A szükséges etikai és egyéb engedélyek beszerzése fölöslegesen lassítja a folyamatot, mert a kutató még ezek birtokában is szemben találja magát a hétköznapi problémákkal (idő és érdeklődés hiánya, bizalmatlanság, a kutatás létjogosultságának megkérdőjelezése), melyek egyedül álló (nem csoportban) dolgozó kutatóként nem, vagy csak igen nehezen hághatóak át.

Gyermekeim születésével fordult figyelmem az internetes kismama fórumok felé, végül a színes választékból egy tűnt olyannak, mely megfelelt (kezdetben hétköznapi) igényeimnek, jelesül: információszerzés és csere, csevegés, egyes szituációk megbeszélése, mindennapi gyerekeveléssel kapcsolatos kérdések megvitatása, majd figyelmem egy idő után az elmesélt történetekben megmutakozó orvos-beteg viszonyra és a kommunikáció felé terelődött ismét.

A kutatói kérdések az alábbi gondolatok mentén fogalmazódtak meg:

1.) Az egészségügyben elharapódzott patriarchális viszony milyen kommunikációs szituációkat teremt, és az interakciókban résztvevőkből milyen válaszokat (magatartásformákat) hív elő?

Úgy látszik, a *patriarchális viszony* is *kétféle* megnyilvánulási formát mutat; egyfelől a segítő, mellérendelő viszony kialakítása is beletartozik az „atyai” segítői szerep kommunikációs attitűdjei sorába, másfelől a (szakirodalom által sokat elemzett) alázatot követelő, előíró, alárendelő viszony is sajátja.

2.) Melyek lehetnek azok a kommunikációt gátló tényezők, melyek sok esetben aláássák az őszinte interakciót, így a mielőbbi gyógyulás, rekreáció lehetőségét is?

Az orvos-beteg interakciók során a közlések *nyelvi megformáltságának* fontosságát nem kell hangsúlyoznunk. Olyan kiélezett kommunikációs szituációban, mint amilyen a szülés (és születés) a mondatok megformáltsága, azok hangsúlya stb. különös szerepet kap.

(Egy jól megválasztott szókapcsolat, egy kedves kérdés sokat segíthet a vajúdjó, szülő asszonynak, de éppen annyit árthat is, a rosszul megválasztott).

3.) A vajúdás és a szülés folyamata, mint az orvos-beteg kommunikáció egy speciális színtere több elemzési lehetőséget kínál.

A szülés olyan speciális helyzet, melyben az orvos-beteg kommunikáció igen jól vizsgálható, ugyanis egy alapvetően egészséges állapotról van szó, az anya és gyermeke azonban a legitim intézményi színtér által a betegek közé soroltatik (sokszor a szó fizikai értelmében is).

A szülő nőt a gyakorta lehangoló környezet, de a személyzet is a betegek közé sorolja, ennek megvalósulása sokszor fizikai értelemben is megtörténik.

Érdekes volt megfigyelnünk az elemzett szövegeken illetve beszélgetésekben, hogy az édesanyák mikor és milyen mértékben engedik át az irányítást a gyógyításért felelős személynek?

A testünk és egészségünk felett gyakorolt kontroll átadása csak nagyon kiélezett szituációkban történik meg (közvetlen életveszély, súlyos pszichés állapot). A szülő anya esetében ez a váltás azonban, annak ellenére, hogy a szó klasszikus értelmében véve ő nem beteg, hirtelen történik.

(A szülés során az édesanya kénytelen átadni az irányítást, s ezzel a gesztussal kerül a beteg szerepébe úgy, hogy valójában nem beteg).

E szerep kapcsán érdekes megfigyelni a *compliance* (együtműködés) fokozatait és megjelenési formáit.

A rendelkezésemre bocsájtott (írásban megfogalmazott) szüléstörténetek, illetve a zárt fórumon zajló beszélgetések elemzése segítette kutatói kérdéseim megválaszolását és feltételezéseim finomítását, illetve alátámasztását.

A csoportnak mára múltja lett, magam 5 és fél éve tagja vagyok (mint ilyen régi tagnak számítok), mivel az eredeti webhely megszűnt, jelenleg a facebook közösségi oldalon belül zárt csoportban működik a klub, mely jelenleg 54 tagot (anyukát) számlál, városiakat, vidékieket egyaránt.

A hétköznapi témák megvitatása mellett egy idő után kialakult az a szokás, hogy az édesanyák szülésükre vonatkozó posztjaikat, és kommentekbe (fragmentumos formában közölt) szüléstörténeteiket egy dokumentumba egységes egésként megfogalmazva elmentették, így nem tűnt el az idők során az új posztok és hozzászólások rengetegében a történet.

Egy ilyen „fragmentumot” mutatok be a ***függelékben***.

Az egybe gyűjtött szüléstörténetek (és az ezek kapcsán folytatott „beszélgetések”), valamint saját tapasztalataim indítottak arra, hogy a szüléstörténeteket kutatói szemszögből is érdemes lenne vizsgálni, mégpedig eredeti nézőpontomból, az orvos-beteg (szülő nő - személyzet) kommunikációjának vizsgálata érdekes új eredményeket hozhatna.

A kutatás menete

Miután az Anyukák engedélyezték, hogy elváltoztatott nevekkkel használhassam történeteiket elemzéseimhez, kidolgoztam egy több szempontú, komplex elemzési rendszert, melyet következetesen minden történeten végig vezettem.

Ezen elemzési szempontok az alábbiak lettek:

Az összegyűlt történeteket az alábbi interdiszciplináris szövegelemzési szempontok alapján elemeztem.

- szociológiai, (Burn out szindróma, függelmi viszonyok kezelése)
- szociolingvisztikai (nyelvi megnyilatkozások)
- pszichológiai (öntudatlan?) feszültségkeltés non-verbális kommunikációval („jóindulatú” megjegyzésekkel, falragaszokkal), empátia. Hivatásszeretet, unottság,
- kommunikációelméleti/ kommunikáció technikai: befolyásolási szándék jelzése, egymás felé fordulás (térben és átvitt értelemben gesztusok, hanghordozás hangszín, proxemika, testbeszéd, attitűd is – amennyiben van róluk adat)

non-verbális kommunikációs jegyek a leírásokban (nővér vállat von, biccent az orvos felé, de a beteget nem tájékoztatják, kihagyják a „társalgásból”)

- **környezet (és hangulati elemek):** vagyis hogy hogyan hat a kismamára a kórházba érkezés (félelem fogja el, vagy éppen megnyugszik melyek az első benyomásai, mi történik vele, s ami történik, azt hogyan éli meg? (adminisztráció, zsúfolt szülőszobák ld. később).

- **érzelmi értékelés:** vagyis annak elemzése, hogyan csapódnak le az események az édesanyává váló kismamában, mit gondol, mitől szorong, mi bántja,¹ ide sorolom a fájdalom fokozatainak megélését² is, hiszen ez is szubjektív dolog, illetve azt, hogy hogyan viszonyul saját szülésének élményéhez.

E kategórián belül kell kezelni, de külön kiemelési igényel az „ez már az?” élménye.

Hiszen nagyon sokan számoltak be arról (akár második gyerek esetében is), hogy bizonytalanok voltak az első fájások, folyás, egyéb jelentkezésekor, hogy ez már valóban a szülés megindulását jelenti-e, vagy csak kósz, múló tünetekről beszélünk?³

- **időkezelés és filmszakadások:** érdekes volt megfigyelni a kismamáknál, hogy míg sokan végig „eszükön voltak” és időkezelésük reális maradt, lehetett velük kommunikálni, sokaknál „filmszakadások” álltak be, elvesztették időérzéküket.

(Pl. A kórházba vezető út túlságosan hosszúnak, vagy éppen ellenkezőleg, meglepően rövidnek bizonyult).

- **kommunikáció a környezettel:** ide tartozik az orvossal, szülésznővel, de akár a hozzátartozóval történő kommunikáció is, hiszen remekül modellálja, milyen kommunikációs szituációk alakulhatnak ki ebben a kiélezett helyzetben.⁴

¹ pl. „azt hittem, nem bírom tovább”, „feladom”, „nem gondoltam, hogy túl lehet élni”, „azt hittem, szétszakadok”, pedig reális eszével, mindenki tudja, hogy a szülésbe (in szitu) szinte senki nem hal bele, hogy menet közben nem lehet „feladni”, vagy abbahagyni. (vizsgáltam hányszor, hányféleképpen hivatkoznak a fájdalomra

- Milyen *szorongató gondolatok* foglalkoztatják a kismamát (elég-e a beöntés, mi lesz ha hányni kell, mi lesz ha kijön az aranyér, félnek a kihelyezett műszerektől)

² Pl. volt ami negyed órának tűnt, holott ¾ óra volt, vagy fél órának tűnt, holott 5 perc volt).

³ Ehhez kapcsolódik a vicc: Kismama: Doktor úr, és mikor érdemes kérnem a fájdalomcsillapítót?

Orvos: Már a terhesség elején...☺

⁴ sok szüléstörténetben felmerült, hogy nem tájékoztatták a kismamákat, hogy most mi történik vagy mi fog történni. Esetenként füllentettek neki, vagy lekezelően bántak velük. Sokszor a feje fölött beszélt az orvos és a

(A császármetszéshez való hozzáállás: sokan sajnálták, akik végül császármetszéssel szültek, hogy nem „nem dolgoztak meg érte”, hanem „kiemelték” belőlük a babát. Ugyanekkor ennek ellenkezőjével, aki sajnálta volna, hogy természetes úton szült, mert császárt akart, nem találkoztam).

Érdekelt a **várandós asszonyból a szülővé válás** folyamatának vizsgálata: ez sokszor csak néhány szóban érhető tetten, sokszor alig mutatható ki, hiszen hosszabb folyamat is lehet.

szülésznő (vagy csak összenéztek, mintha Ő, a főszereplő ott sem lenne („nem elég még...” (de mi nem?...)
„azon már átfér” (hol? Mennyi kéne még, hogy simán átférjen?).

A diszkusszióban alkalmazott módszerről

Az összegyűlt szövegeket a tartalomelemzés módszerével vizsgáltuk, komplex, a szituációhoz illeszkedő egyedi szempontrendszer alapján.

A szövegek elemzése során hangsúlyt fektettünk interdiszciplináris elemzés kialakítására.

Ezek egyfelől, szociológiai, szociolingvisztikai, pszicholingvisztikai, kommunikáció elméleti és kommunikáció technikai, másfelől pedig a páciens közvetlen környezetére, és szülélményének meghatározó komponenseire irányuló szempontok (ld. feljebb).

A tartalomelemzéseket számítógépes program segítségével, „kézzel” végeztük.

A szituációk árnyalása más beszélgetésekből kölcsönzött szövegrészletekkel történt.

A diszkusszió alapvetéséről

Az orvos-beteg kapcsolatok megváltozásában szociológiai szempontból azoknak a történeti változásoknak van jelentőségük, amelyek miatt a beteg egyre kevésbé kezdett függeni orvosától. Az elmúlt ötven évben felgyorsult gazdasági és társadalmi változások fellazították a paternalisztikus modell szigorú szabályozottságát, a hatalomtól való függés enyhült, s mára a betegek „fogyasztói” viszonyba keveredtek orvosukkal. Ez azt is jelenti, hogy egyenrangú félként nem csak a párbeszédre van igényük, hanem sokszor igen konkrét elvárásokat is megfogalmazznak.

Az információ robbanás és az internethasználat széleskörű elterjedésének hatására a beteg tájékozottá, (partnerré) kezd válni. Az orvos ez által új szerepeket vesz föl a már meglévőek mellé, (ideális esetben például segítséget kell nyújtania az online térben való tájékozódásban is).

Az orvos-beteg viszony alakulását tekintve a kezdeti benyomások vitathatatlanul fontosak.

Az orvos feladata, hogy azokat a jelenségeket, amelyek nem kommunikációk, de kommunikatívak: vélemények, attitűdök, magatartások, vagyis **befolyásolására** alkalmasak, sikerrel kell közvetítse (érthetővé és belsővé tegye) a közönség, vagyis a betegek felé.

A diszkusszió céljairól

A kutatás tárgya: a személyközi kommunikáció azon speciális szeletének tanulmányozása, mely az orvos és a betege között zajlik. Az interakciót már a kezdetektől, a rendelőbe (szülészeti osztályra való be) lépéstől, illetve az ezt megelőző folyamatoktól vizsgáltam a tartalomelemzés módszerével, az elemzések fókuszában a civilből a beteggé válás folyamata volt, illetve a szülés (és a kísérőkörülmenyek) megélésének és kommunikációs formáinak vizsgálatát tűztük ki feladatul.

Jelen kutatás nem tekinthető reprezentatívnak, de ezt nem is tekinti feladatának.

Célunk a fent leírt folyamat megfigyelése és az ezt kísérő kommunikáció több szempontú vizsgálata volt, illetve annak bizonyítása, hogy a segítő attitűddel, hogyan lehet segítséget nyújtani, s hogyan lehet megküzdeni azzal a jelenséggel, hogy kórházi körülmények között nem egyszer a kommunikáció is hospitalizálódik.

Hosszú távú célunk pedig az volt, hogy ösvényt vágjunk a kommunikációkutatásban egy méltánytalanul mellőzött vadászterület felé.

Bár eredményeink leíró jellegűek, az óvatos kritika mellett, bízunk benne, új perspektívákat is megnyitnak.

A diszkusszió perspektívájáról

A kutatás az interperszonális kommunikáció megfigyelésén alapszik, s mint ilyen összhangban van a kommunikációelmélet azon törekvéseivel, melyek tudományos keretet képeznek a hétköznapi problémák vizsgálatához.

Alkalmazott módszerünk révén a kutatás inkább szociológiai, de tárgya miatt mégis a kommunikációtudományok körébe sorolható.

Ha úgy tekintjük, hogy a kommunikáció az emberek közötti társas kapcsolatok vizsgálatának tudománya, a kutatás a szociológia, a pszichológia és a kommunikáció tudományok alkotta képzeletbeli halmazok metszéspontjába esik, s mint ilyen, teret ad az interdiszciplináris diskurzusoknak is.

A diszkusszió eredményeiről

A történetek elemzése sok oldalról megvilágították az orvos-beteg kommunikáció sajátosságait.

A történetek között találunk példát arra amikor az anya felkészült testileg és lelkileg is, összpontosít a „feladatra”, és ehhez a magatartáshoz segítő, támogató orvosi (és személyzeti magatartás párosul, ezek a pozitívan megélt történetek, de vannak olyanok is, melyeknél az egyik fél felkészültsége nem megfelelő, vagy egyéb zavaró körülmények miatt zökken ki a cselekmény medréből.

Az megkérdezett anyukák általában első szülésük történetét mesélték el, így gyakoribb a bizonytalansági tényezők (ez már az?-jelenség, mit fognak velem tenni?, jó úton haladunk?) megjelenése, mint azoknál az anyukáknál, akik többszörre élik át az élményt.

Az orvossal kialakított személyes, bensőséges kapcsolaton rengeteg múlik, legalább olyan fontos, mint az anya attitűdje, ezért is eredményez feszültséggel teli szituációt az, amikor a választott orvos valamely körülmény folytán mégsem tud részt venni a szülésen.

Sokan haragról és csalódottságról számoltak be ennek kapcsán, főleg az elemzett beszélgetésekben.

Az orvos magatartása mellett legalább olyan fontos a személyzet hozzáállása is. Amint látjuk sok esetben (követve a külföldi mintát) a szülés segítése, támogatása, „levezetése” mindinkább a szülésznők feladata lesz, az orvos csak a kitolási szakaszban jut főszerephez (és nem várt fordulatok esetén).

A hazai szakirodalom tanulmányozása során mindinkább előtérbe kerülnek azok a munkák melyek egy része az otthonszülést, vagy az ettől idegenkedők számára az anya által irányított szülést javasolja. (ezek a munkák egyébiránt a külföldi trendet követik, főleg az Egyesült Államokban a holisztikus gyógyítási szemlélet az irányadó (ld. f. Várkonyi Zsuzsa írásai)).

Azzal a vonulattal minden esetre egyet lehet érteni, hogy a kismamának joga van saját érzéseire hallgatva, befelé figyelve, homeopátiás gyógyszerek (gyógynövények) támogatásával, olyan pozícióban, mely őt segíti világra hozni gyermekét.

Amint a beszámolókból láthatjuk, a magyarországi kórházi gyakorlat a beavatkozó elvet követi, a szülő nőt irányítják, utasítják (és többnyire) tájékoztatják.

A megkérdezett édesanyák nagy többsége azért nem választotta az otthonszülés lehetőségét, mert féltek a komplikációktól, vagy egyéb okokból fontosnak tartották az orvosok és az egészségügyi személyzet jelenlétét.

A környezet és a szervezés (kiket raknak egy szobába, mennyire rugalmasak a fájdalomcsillapítás tekintetében) tényezőiről alkotott vélemények inkább a kötetlen beszélgetések kapcsán kerültek előtérbe.

Kitekintés

Minden kutatás lefolytatása tartogat meglepetéseket, hozhat nem várt helyzeteket, de hozhat meglepő eredményeket, feltárhat kezdetben nem sejtett perspektívákat.

Esetünkben a szövegelemző programok nehézkes beszerzése, majd technikai összeférhetlensége okozott problémát, bár utólag úgy látjuk, a kézzel végzett elemzés olyan részleteket tárt fel, melyekről az ennél jóval mechanikusabb gépi elemzés elvonta volna a figyelmet.

Tudomásom szerint szüléstörténetek tudományos elemzésével ez idáig nem foglalkozott a tudományos szakirodalom.

Az idézett szakmunkák a téma egy-egy speciális szeletére tekintenek, mégpedig általában az orvos, pszichiáter, pszichológus szemszögéből.

Ugyanakkor a páciensek megélt élményei felől, csak a fórumokon való beszélgetések, az élőszóbeli elbeszélések, és a lejegyzett szüléstörténetek alapján tájékozódhatunk.

Véleményünk szerint, a rendelkezésünkre bocsájtott történetek kincset rejtnek, mert elvezetnek bennünket az orvos-beteg kommunikáció merőben új perspektíváihoz és az attitűdök átgondolására, újratervezésére serkenthetnek.

Jelen értekezés igen szűk merítésű, a téma árnyaltabb, reprezentatívabb kutatásához fontos lenne kutatótársak bevonása és a csapat munka, de az ilyesfajta kutatásról készült beszámoló nyilvánvalóan szétfeszítené a doktori értekezés adta kereteket.

Szilvia: szuper!!!!!!Gratulálok!!!!!!!!!!!!!!

Heléna: Gratulálok Fruzi! Nagyon gyorsak voltatok!

Annamária: Juuuuuuj, de örülök nektek! Hatalmas gratula! Csodás, boldog életet!

Marianna: Gratulálok a kislányodhoz Fru,majd mutass rila kepet,amint lehet pls! sok tejszit,nyugodt éjszakákat!

Brigitta: Gratulálok!!!!!!!!!!

Adrienn: jaaaaj de joooo! sok sok boldogsagot,tejszit! gratula!!!!

Fruzsina: ha kapok egy emailcimet, kuldok kepet, ide nem megy feltoltes

Anita: gratulálok!!!

Gabi: nagy nagy gratula!!!!!! a @gmail.com

Fruzsina ide küldhetsz képet, felteszem szívesen

Dominika: Wooow, mire ebredék itt... grat Fru es Heli, jok voltatok, szep "kis"asszony

Fruzsina: köszi Gabi, küldtem!

Rozália: gratulálok:) jó nagy baba lett:)

Kata: huh...most tudtam feljönni...éééés megvan Fru kislánya! :)Gratulálok a kibővült családhoz!Mielőbbi felépülést és csodás napokat kívánok a pici(?) bébiddel!

Anita: nagy gratula

Anett: Húúúúúúúúúú micsoda méretek! Látod, minden jól alakult:)

Szilvia: Nem semmi méretek gyors gyógyulást kívánok

Kati: hú, hatalmas gratula! remélem, nem vettél túl sok 56-os cuccot.

Piros: Isten éltesen Benneteket! Jó egészséget, sok tejet, jó pihit...!:)

Fruzsina: két komódnyi fiók tele velük, de nagy reszet nem en vettem:-)

Virág: juhúúúúúúúúúúú! szurkszurksurkolok!<3

(valaki még nem volt képbén, mert csak a posztot olvasta, a hozzászólásokat nem)

Krisztina: Szívből gratulálok Fruzsni!

Tünde: Isten hozott Rita...! Gratulálunk Fruzsni! (egyébként Norbi ma 3 hónapos) Szép nap a 29.

Ancsa: most jut eszembe...én is 29-én születtem, csak áprilisban...

Réka: Gyorsan ment szerencsere. Szep meretei vannak...

Krisztina: gratulálunk Nektek!

(eddig a gratulációk szakasza, nyilvánvalóan ez is a rítus és a társadalmi szokások követésének szakasza...)

Piros: Fruzsni, ennek a huszáros auktaktos kezdésnek kérnénk majd azért a folytatását is...

Fruzsina: mire vagy kíváncsi?

Piros: hogy hogyan, mikor kerültetek be, és mennyire gyorsan zajlott az egész? És hogy mi foglalkoztatott közben...bár most nyilván jobban fel voltál készülve mint Áron esetében...☺

Krisztina: tehát arra akb. 3.óráraa amíg kiírtad aa postod és megírtad,hogy szülinapozik Rita...

Fruzsina: ok, akkor rovid, tomor három ora tortenet (ekezetek nélkül): negyed 4 után valamivel hajnalban megebredtem, h kimegyek pisilni, es rosszul fordultam, hanyatt, es volt egy olyan erzesem, h jajj, de nem kellett volna ezt, az osszes belso szervem szetnyomtam :):...fajt egy darabig....aztan kimentem, visszafekudtem, es akkor megint fajt :):.....de nem ugy, mint. amultkor, mensi-szeru derekfajas, hanem huzodott az alhasam lefele jo erosen....aztan elhelyezkedtem, de megint jott egy....na akkor lett gyanus a dologfigyeltem a projektoros orat a plafonon, mert ugy tunt, h ez 10 percenkent van, hat vartam....es jott is.....akkor gondolkoztam, h ez most akkor az???? es mikor ebresszem a ferjem, ha igen? es milyen poenos szoveggel?? ilyeneken agyaltam, egyebkent meg nem estem ketsegbe, hanem tok orultem, vegulis aludtam valamennyit, nem vagyok hulla, meg boven belefer, h Arontol is elkoszonjek.....a ferjemet nem kellett ebrezsteni, mert a mocorgasomra megebredt, annyit mondtam, h van egy rossz hirem, Rita dontott. datumot illetoen.... egykedvuen kiment o is pisilni, majd ősfáradtsággal visszazuhant az agybaitt azert meg bizonytalan voltam, mert ok, h. fajás es volt három tízperces, de ez meg elmulhat....hat vartunk meg az agyban kettot...8-9 percenkent jettek, es határozottabbak lettek....hu, kicsit megijedtem,h maris gyorsul...akkor kimentunk, h oke, telefon szulesznonek, anyoseknak...

szulezsno "okosan" javasolta, h uljek be egy kad vizbe egy fel orara, ha nem mulik el, akkor be a korhazba.....na mondom neeeeem, fel ora, mire megtelik a kad, inkább csak zuhanyozom.....ferjem hivta a szuleit, h inudljanak

(Bicskerol 40 perc az ut, osszesen 50 alatt ide is ertek); en meg mentem zuhizni, o meg reggelizni....mondtam neki, h

kényelmesen, nyugodtan reggelizzen meg, ne kapkodjon, ne idegeskedjen :):.....en meg mentem zuhanyozni

akkor mar vittem a stoppert, h lassam, mi tortenik....ahogy bementem a furdoszobaba, hirtelen 5 percesek lettek a fajasok, ekkor irtam ki ide a postot, ez volt 5 ora korul.....zuhany, jo lassan, derekra, hasra, kozben borotvalkozas,

idomeres, es mar harom percesek voltak!!!:.....es egyre erosebbek, kb 40 mp-+g tartott egy fajas

végeztem kb 20 perc alatt, feloltoztem elmenos cuccba (bajuszgyanta megvolt!:)).....ferjem is osszakezult, borotvalkozas stb, aztan leultunk a konyhaba, h varjuk a szuleit, ez volt fel hatkor, osszeraktam meg par dolgot, ami fel volt irva.....ekkor olyan ket es fel harom perces fajasok voltak, amikor jottek mar nem tudtam, h ulve v allva jobb-e, nyitott ablaknal-e vagy csukottnal....ekkor kezdodott, h mar orbe mindenhol fajt, nemcsak a hasam, es lathatoan ment lefele a pocak a fajasoknal.....

haromnegyed. hatkor megjottek anyosek, ferjem lement nekik kaput nyitni, h ne csongessenek, es ahogy kilepett az ajton, jott egy olyan fajas, ami nem akart abbamaradni....es feljottek es kozszontek es lecuccoltak, en meg nem birtam megmozdulni sem, enmhogy rajuk nezni....na onnantol folyamatosan fajt, es nem igazan voltak hullamok, hanem ugy erzetem, h nem kaar alabbhagyni.....hat azt hittem, nem birok lemenni (de sikerult):...aztan azt, h nem birok beulni a kocsiba (de ez is sikerult).....aztan meg hogy mar nem birom felhivni a szuleimet a kocsibol....):...aztan hogy nem birok kiszallni (na ez tenyleg lassan ment).....a lift fele menet volt egy szek,es annyira megkivantam, h majdnem leultem, de

szerencsere jobb, h nem tettem, mert nem birtam volna felallni.....

a mulkor ilyen fajasaim csak a szuloszoban voltak, kegyetlen volt most kozben csinálni i valamit....egyszeruen nem volt eleje meg vege a fajasnak, hiaba vartam barmire is, nem lett jobb.....na becsongetes, bemenes, ez hatkor volt, persze pont valtaskor, szulesznom mar a napalos lett, a doki az ejszakas, asszem. aleheto legjobban jartam....ja, meg indulaskor irtam egy sms-t a szulesznomnek, h megyunk, ram se bagozott, aztan hivtak bentrol is, de nem er be, a dokim sem, mert az meg az orszag masik vegebn....errol ennyit.....

Piros: ez valahogy mindig lekéési a csatlakozást...

Fruzsina: lenyeg, h szarul voltam, nem esett jól, amit erzetem, gyorsan ledaraltam, h kinek a betege vagyok, es h csaszarban egyeztunk meg, es folyamatosan a fajasaim.....oltozzek at, mondom nem birok...de! mondom nem megy!:...akkor segitenek, na kossz....rogton korhazi haloinget kaptam, iratokat leadtam, nem is kellett adminisztralnom, rogton jott a doki, h megvizsgal.....eltunoben levo mehszaj, es hat akkor ha csaszar, akkor csaszar.....indulas a szuloszobaba.....

ezutan hivtak a dokimat, es lebuktam, h h természetes szulesre hajtok :))))):...folyt kov, most jottek latogatok

Piros: Jó ez a szappanoperás beszámoló... A "reklám után" várunk...

Krisztina: hát igen...amilyen hosszúak mostanában a reklámok!!! de várunk

Adrienn: huuh en ennel joval parasabb vok,5perces fajasoknal tuti nem mertem volna meg a zuhi ala bemenni

varjuk a folytatast

Orsolya Na"???????????

Itten baba lesz....azaz Rita...

Krisztina: itt már van

Fruzsina: ittvagyok, bocsj, család volt itt....szóval a folytatás....

be a szülőszobába, ami itt történt, azok keverednek bennem...feltunt, h lecsereltek az orat a falon....):.....fel az agyra, nagyon rossz volt, megint a jobbra fordulos testhelyzet jott be, igy nehezen tettek rma a ctg-t, egyaltalan barmit nehezen tettek velem, kesz voltam....valahogy arra a jól ismert erzesre vagytam, amikor az anesztestol elmulik a fájdalom....):.....a doki nagyon jó volt, mar egy ideje gondolkodtam rajta, h talan ot kene felfogadnom, mert szimpi ovlt, es sokan dicserik is, hat nem csalodtam benne, orultem, h o van.....(gondolom 24 oras az ugyeleti ido, mert szombat delelott meg o vuzsgalt meg nst utan, es mondta, h nem lezs meg baba, mert nagyon magasan van a feje) hatkor meg megint o fogad, es mondta, h mutetet nem adunk át.....ez tetszett, mert a vasarnapi ugyeletestol felallt volna a szor a hatamon):.....szoval folyamatosan mindig kommunikalt velem, es nem csak ugy, h az orra ala

dormogte, hanem megvarta, h tenyleg figyeljek ra....

mondta, h ugye a hegvonal vekonysaga meg a baba merete miatt indokolt lehet a csaszar, de mivel olyan gyors volt a tagulas, es ott vagyok, ahol masok egy nap alatt, akar meg lehetne probalni....nem igy mondta, mert a szavaba vagtam, h arra probal utlani, h szuljem meg term uton?.....erre ő, h hát ő ugy tudja, h ezt en akarom :))))))):.....na igen.....mondom jó (de nem igy gondoltam); a gondolat, h ilyen fájdalom mellett meg erot is fejtek

ki.....brrrrr.....:))))))):....

burkot repesztett.....es kozben razta a fejet....mondom ez mit jelent?.....haaaat.....mondom es ez mit jelent?azt mondja teljesen keresztbe van a feje, nem lesz ez igy jo..... aztan szepen leult velem szemben, es halalos nyugalommal es raerosseggel elmagyarazta, h h hogyn kene allni a fejének, es ehhez kepest hogy all, es h ha három kilos baba lenne, es nem lenne csaszar elozmeny, meg akkor is csak nagy nehezsegek aran lehetne megszulni.....

Anett : Na ugye-ugye...azok a fájások:) Eddig nagyon hasonlít az én szülésemre.

Éva Istenem, feltörő emlékeim vannak Andris születéséről most burokrepesztés...vaaa, csak másodjára sikerült

Fruzsina: mindeközben hanyingerem volt, hotak a hanyostalát, kozben vart, hanytam...hoztak vizet.....a ferjemnek erdekes csak kesobb szoltak, pedig haromszor is kertem, h szoljanak neki.....de teny, h folyamatosan surogtek-forogtak korulottem....szoval eldottottuk, h akkor csaszar....jott a sok kerdes, alairnivalo, infuzio.....ami erdekes, h hozott a szuleszno egy kis poharban valami lottyot, a multkor ilyen nem volt....mondta, savkoto, sos izu, meg kene inni.....mondom en ezt nem birom most meginni, de kene, d enem...):.....hat jo, beszéljem meg az anesztessel.....ok.....aztan hozta a katetert, h akkor o most ezt felhelyezi....mondom de nem akkor van ez, amikor mar erzestelenitve vagyok?????? (multkor ugy volt):...azt mondja ja, h ugy akarja, jo.....:))))))....naez azert durvaaaaa, ennyin mulik?

Éva: én nem kaptam érzéstelenítést a katéter közben.. hát elég szar volt főleg Andrissal fájás közben toltta fel a csaj..

vaaa! de te jól csimnáltad, h szólták!

Fruzsina: ferjemmel kozben volt egy kis kavarodas, osszekeverték egy másik apukával, es azt hittek, o nincs ott, ezert szoltak neki kesobb.....aztan adtak az apas cuccot, h vegye fel, es meg fel sem vette, mar vittek neki a mutostsajat labamon kellett bemennem. amutobe, ez megint nem esett tul jólaztan a szokasos procedurak, elokeszites, az anesztes (#a vegul nem ittam meg a lotyit) nagyon rendes volt, mindenrol folyamatosan tajekoztatott, a szuleszno is, az elozo zsulessemhez kepest a személyzettel maximalisan elegetted voltam....

Krisztina: izgiiii

Évi-Emilinél nekem se sikerült elsőre a burokrepszés.a doki már könyékig véres volt de 3-4-re sikerült...

Fruzsina: lenyeg a lenyeg, 7:14kor felemeltek a babamat megmutatni....kicsit nehezen szabadítottak ki,jól megnyomkodtak, utána megint majdnem hanytam, de nagyon cukivolt, mindkettonknek az jött le, h tiszta Áron, kerdeztem rogtan, h ugye lany? (Oerthogy a szuleszno kerdezte korabban a fiu nevet is, es az nem volt, en meg beparaztam:)).....aztan odadugtak a hatso felet is, h megnzezem, hat ebbol csak egy kakis popsi maradt meg, a lenyegot nem lattam :):.....amikor kiszedtek, mondtak, h rogtan pisilt-kakilt, mondtak, h meglett volna a 4,5 kg, ha nem kakil be :))))):.....aztan elvittek, ferjem utana....visszahoztak, es meglepo modon sokaig puszilgathattam, es amikor kitoltk a mutobol, meg akkor is megalltunk az inkubatoroknal, es odahoztak, a kezembe is adta egy kicsit....ez nagyon jo volt.....minden mas reszlet felejteni valo.....

Éva: igen, maradjon meg a gyönyörű első találkozás ebből! Sok örömet és boldogságot kívánok még egyszer!

Tünde: Az a lényeg, hogy nem maradt rossz élmény. És ez a kis csoda, minden szenvedést megért.

Krisztina: maradjon meg az első szemtől szembeni találkozás pillanata

Fruzsina: legkozelebb ket or amulva hotztak, de meg ez is jobb volt a multkori 5-nel....mivel most nappal volt, nem ejszaka, minden sokkal jobb volt, a személyzet is kedvesebb, rendesebb, segitokeszebb, en sem voltam megszeppenve, az egész szules alatt jozabb voltam, sokkal jobban esznel voltam, kerdeztem, ha kellett.....szoval osszeszegeben sokkal jobb volt, es legfokeppen sokkal gyorsabb :))))))

Krisztina: tök jó kis élménybeszámolót katpunk-örülök neki

Éva: meg rutinosabb

Fruzsina: ja amutet utan, amikor vetkozott a doki, akkor is odajott a fejemhez,es mondtá, h mi történt, h hat nehezen tudtak atfordítani a vállat iss, meg hogy arccal felfele volt, es ne banjam egyáltalán, h így alakult, mert így nem lehetett volna megszulni.....ferjem mondtá, h o latta, ahogy harman probáltak fordítani, es nem csak úgy, mint a filmekben,

ahogy mutenek, hanem teljes erovel "dolgoztak" bennem, meg nyomkodtak-huztak, úgy szedtek ki.....

Anita: köszi a beszámolót és örülök, hogy már nem érzed rosszul magad a császár miatt... amúgy engem is

éztelenítés nélkül katétereztek meg, úgy látszik Sopronban ez így divat...

Fruzsina: azt meg hagyjuk, h a saját dokim mit mondott ma errol.....a penzehes lusta mindenit.....!!!! a csaszarhoz valo hozzaallasomhoz azert hozzatartozik az is, h egy napot vegigbogtem miatta meg penteken, aztan elfogadtam, es meglepo modon magam is megnyugodtam a gondolattal, h tudom, h mi fog törtenni, nincs bizonytalansag.....es biztos ami biztos, szombaton setaltunk egy nagyot, alig birtam hazamenni, mar feszult a hasam.....egy nagyon jo napot toltottunk el meg utoljara harmasban

Orsolya: Hatalmas gratula!!!!!!

Anett: Na most már mondd el, mit mondott a kedves dokid...furcsa egy népség, az tuti.

Réka: Jo kis beszamoló. Gyorsab zajlottak az esemenyek.

Dorina: Most értem ide, de nagyon gratulálok

Piros: Nem lehet ezt a postot archiválni? Annyira jó...

Fruzsina: már gondoltam rá, h amint hazaérek, kimásolom word-be, a rovid tomor leirasombol jo hosszu sztori lett, es mar csak nehany dolgot kell hozzairnom, es megvan a szulestortenet

Anett, azt mondta a dokim a hetfo reggelinagyviziten (vagy ot orvos elott, ugye o a vezető), h ugye'ugye jo volt a megerzesem, h csaszar kell, meg kellett volna ezt mar csinalni penteken....mondtam, h en orulok, h magatol indult meg...erre ő: na de mi lett volna, ha szetvalik a heg.....(es melyen a szemembe nezett, olyan kioktatoan, h o megmondta....):....hozzateszem, h ő tette fel a kerdest nekem penteken, h mi legyen, en mondtam, h szeretnek meg varni, es erre azt mondta gyorsan, mintegy temalezaroan, bezarva a kiskonyvet, h akkor ez el van dontve!...szoval nem gyozkodott kulonosebben.....tegnap bejottek a szulesznommal kotest cserelni, akkor a no mondta, h hat nem lett volna jobb ezt penteken megcsinalni? mondom en annyira szerettem volna, h magatol induljon be.....de hat igy nem

tudtunk ottlenni.....(jaaaaaaa, h csak az a baj, h nem voltak itt, es most kevesebb lesz a love???????)

Krisztina: Annyira tipikus.... sajnos. Mindegy, több marad a gyerekekre...

Anett: Fúúúúúúúú.....útálom az ilyen dokikat/szülésznőket.

(vannak esetek ahol megerősítést nyer a „pénzéhes szülésszorvosok, szülésznők” köztudatban elterjedt megítélése).

Andrea: én nem adtam a dokinak semmit meg a szülésznőnek se, mert nem náluk született Milán...sőt annak se akinél született, mivel az meg akkor látott először....Sajnáltam az eredeti dokimat meg a szülésznőt is, de hát ez van...

Válogatott bibliográfia

IRODALOMJEGYZÉK és főbb hivatkozások

1. Babbie Earl: A társadalomtudományi kutatás gyakorlata Balassi Kiadó, 2001
2. Bálint Mihály Dr.: Az orvos, a betege és a betegség, Akadémiai, Budapest, 1961
3. Bálint Sándor: Szuggesztív kommunikáció a szülészet-nőgyógyászatban In: Varga Katalin (szerk.): A szavakon túl – kommunikáció és szuggesztió az orvosi gyakorlatban
4. Bernárd Ilona: Népi bánaság, előadás (in: <http://www.youtube.com/watch?v=R1tglWUyPcM&feature=share>)
5. Buda Béla Dr : Empátia, Urbis, Bp. 2006
6. C. Molnár Emma: Az anyaság pszichológiája, Akadémiai Kiadó, 1996
7. Ehmann Bea Dr.: A szöveg mélyén, Új Mandátum Kiadó, 2005
8. Eliott Friedson: Profession Medicine- A study of the Sociology of Applied Knowledge, The University of Chicago, Press Chicago, 1970
- 9.
10. Elizabeth Davis – Debra Pascali Baroso: Az orgazmikus szülés. Jaffa, 2011
11. F. Várkonyi Zsuzsa-Geréb Ágnes-Ruskó Rita – Tiszóczy Enikő: Otthonszülés, Saxum Kiadó, 2011
12. F. Várkonyi Zsuzsa: Normális szülés In: Valóság 1990/3

13. Jennifer Mason: Kvalitatív kutatás Jászövegműhely Kiadó 2005
14. Kérdő Andrea: A tartalomelemzés elmélete és gyakorlati alkalmazása, Budapesti Gazdasági Főiskola, Külkereskedelmi Főiskolai Kar-szakdolgozat
15. Klaus Krippendorff: A tartalom elemzés módszertanának alapjai, Balassi, 1995
16. Kopp Mária, Buda Béla szerk. Magatartástudományok Medicina, 2001
17. Marta B. Erdos, Gabor Kelemen, Jozsef Csurke, Joan Borst: Reflective Recovery, 2011 (5.fejezet)
18. Michael Odent: A szeretet tudományosítása, Napvilág Születésház, 2003
19. Papp Zoltán: A szülészet-nőgyógyászat tankönyve, Semmelweis Kiadó, 2009
20. Pikó Bettina: Orvosi szociológia, Medicina, 2003
21. Pilling János szerk. Orvosi kommunikáció, Medicina, 2001
22. Pólya T., Kis, B., Naszódi, M., & László, J. (2007): Narrative perspective and the emotion regulation of a narrating person. Empirical Text and Culture Research, 7(3), 50-61.
23. Sándorné Dr. Szennyessy Judit: A piackutatás kézikönyve
Közgazdasági és jogi könyvkiadó, 1978
24. Sándorné Dr. Szennyessy Judit: Marketing reklám és piackutatás KIT, 1991
25. Sheila Kitzinger: A szülés árnyékában – katarzis vagy krízis? Alternatal, 2008
26. Steinar Kvale: Az interjú Jászövegműhely Kiadó, 2005
27. Susan Smith Kommunikáció az ápolásban, Medicina Könyvkiadó, Budapest, 2003
28. Thomas Szasz- Mark Hollander: A contribution to the Philosophy of Medicine, American Medical Association Archives of Internal Medicine, 1956

29. Varga Katalin – Suhai Hodász Gábor: Szülés és születés – lélektanon innen és túl, Pólya Kiadó, 2010.

A szerző publikációi

Fazekas Piroska: Vajákosok, varázslók, napszámosok – az orvos-beteg kommunikáció nehézségeiről

In: Gyáni Gábor (szerk.) A kommunikáció története. A Hajnal István Kör - Társadalomtörténeti Egyesület miskolci konferenciája. L'Harmattan, Budapest - *Megjelenés alatt*

1.) **Fazekas Piroska:** A beteg kommunikációja- elmélkedés Oláh Gábor betegség-regényeiről In: Remény – társadalmi, közéleti, kulturális folyóirat ISSN 1419-077X- *Megjelenés alatt (várható megjelenés 2013. tél).*

2.) **Fazekas Piroska:** A betegek nyelvhasználata – nyelvhasználat az egészségügyben In: Mai magyar nyelvi kultúra Elte Btk konferencia füzetek 2010.

3.) **Fazekas Piroska:** Orvoslás az interneten In: MOK- Marketing Oktatók Klubja „Új marketing világtrend” konferencia füzete 2010. Cd-ISBN:978-963-88943-1-1

4.) **Fazekas Piroska:** Orvos-beteg kommunikáció-modern társadalom

In: XII. Dunaújvárosi Nemzetközi Alkalmazott Nyelvészeti és Kommunikációs Konferencia.

Dunaújvárosi Főiskola Kiadói Hivatala. ISBN 978-963-9915-41-1. ISSN 1586-6785

5.) **Fazekas Piroska:** Gyógyítás vagy tanácsadás a távgyógyászat?

In: Információs Társadalom X. évfolyam, 2-3. szám. ISSN 1587 8694

6.) **Fazekas Piroska:** Yehudi Menuin, avyag a magyar posztmodern keletkezése

In: Remény – társadalmi, közéleti, kulturális folyóirat ISSN 1419-077X- 2011 nyár/őszi szám

7.) Fazekas Piroska: Egy nehéz éjszaka In: Remény – társadalmi, közéleti, kulturális folyóirat ISSN 1419-077X- 2012 tavaszi szám

8.) Fazekas Piroska: Ranschburg Jenő emlékére_In: Remény – társadalmi, közéleti, kulturális folyóirat ISSN 1419-077X- 2011 nyár/őszi szám

9.) Fazekas Piroska: Nyári levél Bartos cipórának In: Remény – társadalmi, közéleti, kulturális folyóirat ISSN 1419-077X- 2012. nyár/őszi szám

10.) Fazekas Piroska: Születéstörténetek In: Remény – társadalmi, közéleti, kulturális folyóirat ISSN 1419-066X- Megjelenés alatt

:

A szerző fontosabb publikációi